

Handläggare: Bosse Dannert
Tfn: 508 18 040

Till
Farsta stadsdelsnämnd

Stockholms stads brottsförebyggande program

Remiss

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar remissvaret som sitt eget.

Gillis Hammar
stadsdelsdirektör

Annica Blomsten
avdelningschef

Sammanfattning

Socialtjänstförvaltningen har utarbetat ett brottsförebyggande program för Stockholms stad. Programmet sänds på remiss till stadsdelsnämnder och facknämnder m fl. Målet med det brottsförebyggande arbetet är att minska sannolikheten för brott och reducera skadeverkningarna av brott, inklusive rädslan för brott. Förvaltningen instämmer i huvudsak med programmet, men vill betona att ett effektivt brottsförebyggande arbete bör utföras lokalt. I Farsta har det brottsförebyggande arbetet utvecklats under de senaste åren. Den modell som nu finns bl a i Farsta, med en drogsamordnare som staden finansierar och en koordinator som närpolisen finansierar, bör kunna tillämpas i hela staden.

Bakgrund

Enligt uppdrag från kommunfullmäktige har socialförvaltningen utarbetat ett brottsförebyggande program för staden. Socialtjänstnämnden antog programmet i juni 2005. Programmet sänds nu på remiss till stadsdelsnämnder, facknämnder och andra intressenter.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Individ- och familjeomsorgen. Synpunkter har inhämtats från förskola/skola/fritid/kultur och från det lokala brottsförebyggande rådet.

Sammanfattning av förslaget

Målet med Stockholms stads brottsförebyggande arbete är att minska sannolikheten för brott och reducera skadeverkningarna av brott, inklusive rädslan för brott.

Eftersom all typ av brottsförebyggande arbete inte är relevant för alla nämnder och styrelser har det övergripande målet delats in i fem delmål som är mer eller mindre relevanta för olika brottsförebyggande aktörer:

- Stärka den formella och informella sociala kontrollen
- Minska brottsbenägenheten
- Försvara genomförandet av brott
- Lindra brottens skadeverkningar
- Minska rädslan för brott.

I det brottsförebyggande arbetet ska insatser prioriteras för att stödja och hjälpa barn, ungdomar och brottsoffer, i geografiska områden där flera problem påvisats koncentrerade, som bygger på sammantagen kunskap om problemet, som prövats och visat sig verksamma i andra sammanhang samt som sker i samverkan med andra aktörer.

Arbetet ska koordineras med det drogförebyggande arbetet och andra tvärssektoriella relaterade arbetsområden t ex jämställdhetsarbetet och integrationsarbetet.

För att skapa förutsättningar för att uppnå det övergripande målet och prioriteringsmålen ges fyra generella råd. Stadens bolag och förvaltningar bör

- öka engagemanget i, och prioritet på, det gemensamma brottsförebyggande arbetet
- förbättra beslutsunderlagen för det brottsförebyggande arbetet,
- öka kunskaperna om vad som orsakar brott och effektiva brottsförebyggande metoder,
- främja samverkan med andra brottsförebyggande aktörer.

I programmet ges sedan förslag på hur detta kan uppnås. De mest omfattande förslagen som anges i programmet är att

- inrätta ett centralt brottsförebyggande råd,
- inom de mest relevanta förvaltningarna och bolagen inrätta en funktion för koordinering av det brottsförebyggande arbetet,
- inrätta en administrativ stödfunktion (kansli) för det brottsförebyggande arbetet,
- i högre utsträckning engagera sig i de lokala brottsförebyggande råden,
- använda kriminalstatistik som uppföljningsinstrument av stadens arbete

- initiera en brottsoffer- och trygghetsmätning,
- utöka analyserna av Stockholmsenkäten/Drogvaneundersökningen,
- sammanställa lättillgänglig information om stadens sammantagna brottsförebyggande arbete,
- öka kunskaperna om orsaker till brott och brottsförebyggande metoder i stad,
- sammanställa omvärldsbevakning när det gäller effektiva brottsförebyggande metoder
- initiera pilotprojekt av särskilt angelägen karaktär med vidhäftad vetenskaplig utvärdering.

Programmet föreslås gälla fyra år från första budgetåret efter beslut i kommunfullmäktige och därefter revideras. Kostnadsberäkning och preliminär kommunikationsplan finns bilagda till programmet.

Stadsdelsförvaltningens synpunkter

Förvaltningen ser i huvudsak positivt på programmets inriktning och förslag. Vissa frågor bör uppmärksammas och understrykas:

- Ett centralt brottsförebyggande råd föreslås i syfte att ge det brottsförebyggande arbetet ett förebyggande perspektiv. Förvaltningen instämmer i att detta råds uppgift bör ligga på den övergripande nivån. Ett centralt råd ska främst bidra till styrningen mot tydliga mål och medverka till utvecklingen av den samverkan som behövs mellan olika verksamheter och aktörer.
- Ett effektivt och konkret brottsförebyggande arbete bör utföras *lokalt* och inte centralt. I Farsta, liksom i flera andra stadsdelar, har det lokala brottsförebyggande arbetet utvecklats positivt de senaste åren med deltagande av stadsdelsnämnden, närpolisen, lokala fastighetsägare m.fl. Verksamheter finns för unga lagöverträdare, medling och stöd till unga brottsoffer. I dessa samverkar polis och socialtjänst. Samverkan har utvecklats, t ex i insatser mot gatufridsbrott, främlingsfientlighet och ungdomsbråk. Fritidsgårdspersonal, fältassistenter, vuxenvandrare m fl har deltagit i insatserna.
- Som en drivkraft för det lokala drog- och brottsförebyggande arbetet finns idag s k drogsamordnare som staden finansierar med bidrag från länsstyrelsen och i vissa stadsdelar koordinatörer som närpolisen finansierar. Denna kombination har visat sig fungera väl i Farsta. Förvaltningen ser modellen som möjlig att tillämpa på staden som helhet. Staden bör värna om de drogsamordnare som idag inte är fullt finansierade och se till att de har möjlighet att bli kvar. Ytterligare medel för detta lokala arbete kan behöva tillföras.
- Ett bra brottsförebyggande arbete förutsätter ett bra beslutsunderlag. Kunskapen om orsaker till brott och brottsförebyggande metoder behöver utvecklas. Den administrativa stödfunktion som föreslås, behövs för att analysera aktuell och relevant data. Storleken på den föreslagna centrala funktionen med sju eller åtta heltidstjänster förefaller dock att vara i överkant. Resurser som denna stödfunktion bör samarbeta med finns, dels i staden inom Precens, FOU-enheten och utrednings- och statistikkontoret, dels inom polisen.

- Det brottsförebyggande arbetet har inte någon huvudägare utan en mängd delägare. Att förebygga brott är allas ansvar. Ett effektivt resultat förutsätter att flera olika åtgärder kan samordnas eftersom brott oftast begås beroende på en mängd olika faktorer. För ett effektivt brottsförebyggande arbete behövs att varje medverkande verksamhet låter sin ordinarie verksamhet genomsyras av tanken att det är där det brottsförebyggande arbetet ska bedrivas och att samverkan är utgångspunkten vid planering.
- Olika metoder anpassade till olika behov måste finnas att tillgå. Den centrala stödfunktionens uppgift bör vara att tillse att kunskapsbaserade metoder finns att tillgå, att nya metoder provas och kunskap om metoder sprids.
- För att ett brottsförebyggande råds arbete skall bli effektivt och inte bara bli ett rådgivande forum, behövs att deltagarna har mandat för uppgiften. Det måste också finnas tillräckliga ekonomiska förutsättningar om det brottsförebyggande programmet ska kunna genomföras.